

Міністерство освіти і науки України
Комунальний заклад Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
Університет менеджменту освіти НАПН України
Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області
Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Запорізький національний університет
Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»
Національний університет цивільного захисту України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені М. В. Остроградського
Херсонська академія неперервної освіти

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових статей

Суми – 2026

УДК 378.046-021.68:[37.091.12-051:005.336.2] I-66

*Рекомендовано до друку Вченою радою
КЗ Сумський інститут післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 8 від 29.05.26 р.)*

Редакційна колегія:

С.М. Грицай – кандидат педагогічних наук, доцент
О.В. Гузенко – кандидат педагогічних наук, доцент
Г. Л. Єфремова – кандидат педагогічних наук, доцент
І. Я. Жорова – доктор педагогічних наук, професор
О.М. Ключко – кандидат педагогічних наук, доцент
Н. К. Куриш – кандидат педагогічних наук, доцент
С.М. Луценко – кандидат наук з державного управління, доцент
Д.М. Пінчук – кандидат наук з державного управління, старший викладач
О.М. Рудь – кандидат філологічних наук, доцент
Л.О. Семеновська – доктор педагогічних наук, професор
В. О. Шведун – доктор наук з державного управління, професор

Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей / За заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2026. 499 с.

У збірнику представлено наукові статті учасників Усеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти», що розкривають сучасний стан та перспективи розвитку компетентнісного підходу у системі освіти України; методологічні та методичні основи впровадження компетентнісного підходу у післядипломній освіті; роль та місце інформаційних технологій у системі розвитку професійної компетентності педагога в умовах післядипломної освіти; інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах інклюзивної та безбар'єрної освіти; науково-методичний супровід формування та розвитку особистісно-професійної компетентності керівників закладів освіти; компетентнісний підхід у НУШ: креативність, практичні вміння, навчання впродовж життя; безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки; особливості психологічної підтримки та формування навичок резильєнтності (стресостійкості) у суб'єктів освітнього середовища.

Конференція проводиться за ініціативою кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський ОІППО з метою обговорення проблем розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти у контексті інноваційного розвитку державних інституцій та українського суспільства.

Наукові статті розміщено в авторській редакції.

З М І С Т

РОЗДІЛ 1

Сучасний стан та перспективи розвитку компетентнісного підходу у системі освіти України

Варга Леся

Інноваційні методи формування міжкультурної компетентності майбутніх педагогів у процесі вивчення країнознавства німецькомовних країн 12

Воловик Валентина

Дистанційне навчання як фактор впливу на розвиток емоційного інтелекту студентів закладів вищої освіти 18

Грицай Сергій

Розвиток особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти..... 22

Калашнікова Тетяна

Можливості та виклики використання штучного інтелекту в роботі вчителя біології 31

Косова Тетяна

Компетентнісний підхід у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням: трирівнева диференціація та персоналізація засобами штучного інтелекту 35

Лазоренко Світлана

Навчаємо майбутніх винахідників: STREAM-освіта в дії 44

Липчанко-Ковачик Оксана, Бедевельська Маріанна

Міжкультурна комунікація крізь призму країнознавства..... 47

Литвиненко Яна, Сидоренко Наталія

Культура віртуального спілкування педагога як складова його професійного іміджу 52

РОЗДІЛ 2

Методологічні та методичні основи впровадження компетентнісного підходу у післядипломній освіті

Бабенко Наталія

Використання ментальних карт як інструменту розвитку методичної компетентності викладача математики коледжу... 56

Богачик Тамара

Впровадження імперативів компетентнісного підходу в систему науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів.. 59

Варга Леся	
<i>Плюрилінгвальний підхід у навчанні німецької мови як другої іноземної у системі професійної підготовки майбутніх учителів.</i>	63
Івашина Людмила	
<i>Навчання впродовж життя як основа професійної мобільності сучасного педагога.....</i>	69
Квітень Євгенія	
<i>Компетентнісний підхід у системі післядипломної освіти: методологічні та методичні аспекти впровадження.....</i>	72
Папернова Тетяна	
<i>Цифрове середовище професійного розвитку: інформаційні технології у системі підвищення кваліфікації педагогів.....</i>	75
Розман Ірина	
<i>Інтеграція педагогічного дизайну та компетентнісного підходу у післядипломній професійній освіті</i>	79
Семеновська Лариса, Рамусь Михайло	
<i>Індивідуалізація навчання та тьюторські технології у вищій школі: від теорії до системної практики</i>	84
Харченко Алла	
<i>Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності</i>	91

РОЗДІЛ 3

Компетентнісний підхід та його місце в умовах організації освітнього процесу

Варга Леся	
<i>Цифрові ресурси як засіб формування іншомовної та міжкультурної компетентностей у процесі навчання німецької мови і країнознавства німецькомовних країн.....</i>	96
Великодна Марія	
<i>Формування національної свідомості учнів засобами української музики.....</i>	102
Гарапко Віталія, Варга Константин	
<i>University preparation of future economic specialists using digital technologies</i>	106
Довженко Людмила	
<i>Навчання і розвиток дошкільників за допомогою ковролінографа та фетрових дидактичних матеріалів.....</i>	109
Козлова Тамара	
<i>Блоки дьенеша в розвитку логіко-математичних здібностей дошкільників.....</i>	113

Варга Леся,

Мукачєво

ПЛЮРИЛІНГВАЛЬНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Автор піднімає питання реалізації плюрилінгвального підходу в навчанні німецької мови як другої іноземної у процесі професійної підготовки майбутніх учителів. У статті розглянуто дидактичний потенціал використання попереднього мовного досвіду здобувачів освіти, зокрема знань англійської мови, для ефективнішого засвоєння німецької мови. Окреслено особливості третинної мовної дидактики, міжмовного трансферу, розвитку мовної рефлексії та формування професійної іншомовної компетентності майбутніх педагогів. Акцентовано увагу на доцільності свідомого зіставлення мов, використанні автентичних матеріалів, інтерактивних завдань і цифрових ресурсів у навчальному процесі.

Ключові слова: *плюрилінгвальний підхід, німецька мова, друга іноземна мова, англійська мова, третинна мовна дидактика, міжмовний трансфер, професійна підготовка майбутніх учителів, іншомовна комунікативна компетентність.*

Сучасна професійна підготовка майбутніх учителів іноземних мов відбувається в умовах активної європейської інтеграції, цифровізації освіти та зростання ролі багатомовності як важливої складової особистісного й професійного розвитку педагога. Для здобувачів освіти педагогічних спеціальностей володіння кількома іноземними мовами є не лише інструментом академічної та професійної мобільності, а й чинником формування міжкультурної компетентності, гнучкого мислення, здатності до порівняння мовних і культурних явищ. У цьому контексті особливої актуальності набуває плюрилінгвальний підхід до навчання німецької мови як другої іноземної, зокрема після англійської.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що в освітній практиці німецька мова часто вивчається здобувачами освіти не як перша, а як друга іноземна мова. Це означає, що студенти вже мають певний мовний досвід, сформовані стратегії вивчення іноземної мови, уявлення про граматичні категорії, лексичні зв'язки, типові комунікативні ситуації та способи роботи з навчальним матеріалом. У німецькомовній методичній літературі та матеріалах Goethe-Institut такий контекст часто окреслюється як *Deutsch nach Englisch*, тобто навчання німецької мови після англійської [4; 5]. Саме цей попередній досвід доцільно розглядати не як випадковий фоновий чинник, а як важливий дидактичний ресурс.

Метою статті є обґрунтування значення плюрилінгвального підходу в навчанні німецької мови як другої іноземної у системі професійної підготовки майбутніх учителів та визначення ефективних шляхів його реалізації в освітньому процесі.

У Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти та їхньому новому супровідному томі наголошується на значенні плюрилінгвальної та плюрикультурної компетентності як здатності особистості використовувати весь наявний мовний і культурний репертуар для здійснення комунікації [1]. Це означає, що мови, якими володіє або які вивчає людина, не існують ізольовано одна від одної. Навпаки, вони взаємодіють у мовній свідомості, впливають на процес сприймання, розуміння, запам'ятовування та продукування мовлення. Отже, завдання викладача полягає не в тому, щоб штучно розмежовувати мови, а в тому, щоб навчити здобувачів освіти свідомо використовувати міжмовні зв'язки.

Плюрилінгвальний підхід передбачає опору на вже сформовані мовні знання та навчальні стратегії студентів. Якщо здобувач освіти вивчав англійську мову як першу іноземну, він уже має досвід засвоєння іншомовної лексики, граматики, фонетики, правил читання, письма, побудови висловлювання, участі в діалозі, виконання рецептивних і продуктивних завдань. У процесі вивчення німецької мови цей досвід може бути активізований через зіставлення мовних явищ, виявлення подібностей і відмінностей, аналіз інтернаціональної лексики, роботу з когнатами, граматичними паралелями та міжмовними стратегіями [2; 3].

Особливе значення для навчання німецької мови як другої іноземної має третинна мовна дидактика. Її сутність полягає в тому, що третя або наступна мова вивчається не «з нуля», а на основі попереднього мовного досвіду. У працях, присвячених напряму *Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch*, наголошується на важливості використання вже набутих іншомовних знань для полегшення вивчення німецької мови [3]. Такий підхід дає змогу раціональніше організувати навчальний процес, швидше формувати мовну здогадку, розвивати автономію студентів і підвищувати їхню мотивацію.

Під час навчання німецької мови після англійської доцільно звертати увагу студентів на спорідненість окремих лексичних одиниць, подібність словотвірних моделей і певні структурні паралелі. Наприклад, на початковому етапі вивчення німецької мови корисними є зіставлення типу: Haus — house, Name — name, kommen — come, finden — find, gut — good. Такі приклади сприяють швидшому розпізнаванню лексики, формуванню позитивної навчальної мотивації та зняттю психологічного бар'єра перед новою мовою. У матеріалах Goethe-Institut підкреслюється, що навчання німецької мови після або разом з англійською може бути ефективним саме тоді, коли учні усвідомлюють користь уже набутих мовних знань [4; 5].

Водночас плюрилінгвальний підхід не означає механічного перенесення знань з англійської мови на німецьку. Позитивний трансфер може

поєднуватися з інтерференцією, тобто помилковим перенесенням мовних моделей. Наприклад, студенти можуть автоматично очікувати однакового порядку слів, подібного вживання часових форм або тотожності значень схожих за формою лексем. Тому важливо не лише демонструвати подібності, а й системно пояснювати відмінності між мовами. Саме зіставний аналіз допомагає студентам усвідомити специфіку німецької мови, зокрема порядок слів у головному й підрядному реченні, рамкову конструкцію, систему артиклів, відмінювання іменників, дієслівне керування та особливості словотвору.

У професійній підготовці майбутніх учителів плюрилінгвальний підхід має особливу цінність, оскільки формує не лише мовну, а й методичну компетентність. Майбутній педагог має навчитися не просто користуватися кількома мовами, а й розуміти, як ці мови взаємодіють у навчальній свідомості учнів або студентів. Це передбачає здатність добирати завдання на міжмовне порівняння, попереджати типові інтерференційні помилки, пояснювати граматичні явища через уже відомі мовні категорії, формувати навички мовної рефлексії та навчальної автономії. Отже, плюрилінгвальний підхід стає інструментом розвитку особистісно-професійної компетентності майбутнього вчителя.

Одним із ефективних напрямів реалізації плюрилінгвального підходу є робота з лексикою. На заняттях з німецької мови як другої іноземної доцільно пропонувати студентам завдання на розпізнавання інтернаціоналізмів, порівняння англійських і німецьких слів, визначення спільних коренів, аналіз словотвірних елементів, укладання тематичних мінісловників. Наприклад, під час опрацювання теми «Освіта» можна зіставляти слова *Universität* — *university*, *Student* — *student*, *Professor* — *professor*, *Seminar* — *seminar*, а також звертати увагу на відмінності у вживанні окремих понять у німецькомовному академічному контексті.

Не менш важливою є робота з граматиною. Англійська мова може бути використана як опора для пояснення окремих граматичних понять, але не як універсальна модель для німецької. Наприклад, студенти вже знайомі з категоріями часу, модальності, порядку слів, питальних і заперечних речень, тому викладач може активізувати ці знання на етапі введення відповідних німецьких структур. Водночас необхідно чітко показувати ті граматичні явища, які не мають прямого відповідника в англійській мові або функціонують інакше. Така робота сприяє розвитку аналітичного мислення та глибшому розумінню мовної системи.

Плюрилінгвальний підхід ефективно реалізується також через розвиток навчальних стратегій. Студенти, які вже мають досвід вивчення англійської мови, можуть свідомо використовувати стратегії здогадки за контекстом, роботи з ключовими словами, ведення словника, порівняння мовних структур, самоконтролю, планування усного або письмового висловлювання. Завдання викладача полягає в тому, щоб зробити ці стратегії видимими для студентів, навчити їх переносити успішні прийоми з вивчення першої

іноземної мови на процес засвоєння другої. У цьому аспекті плюрилінгвальний підхід тісно пов'язаний із формуванням автономії здобувачів освіти.

Значний потенціал має використання автентичних і напівавтентичних матеріалів. У процесі навчання німецької мови як другої іноземної доцільно залучати короткі тексти, відеофрагменти, інфографіку, оголошення, електронні листи, сторінки університетів, туристичні матеріали, освітні платформи. Такі матеріали можуть бути основою для міжмовного порівняння, розвитку комунікативних умінь і формування країнознавчої компетентності. Наприклад, під час вивчення теми «Вища освіта в Німеччині» студенти можуть порівнювати німецькі й англомовні терміни академічної сфери, аналізувати структуру університетського сайту, готувати короткі усні повідомлення або рольові діалоги.

Особливо продуктивним є поєднання плюрилінгвального підходу з інтерактивними методами навчання. Доцільними є робота в парах і малих групах, мовні спостереження, мініпроекти, порівняльні таблиці, дискусії, рольові ігри, завдання на взаємонавчання. Наприклад, студенти можуть отримати завдання знайти в німецькому тексті слова, які мають подібність до англійських, визначити їхнє значення, перевірити припущення за словником, а потім використати ці слова у власних реченнях. Такий формат роботи активізує пізнавальну діяльність і переводить студента з позиції пасивного споживача інформації в позицію активного дослідника мови.

У системі професійної підготовки майбутніх учителів важливо також формувати здатність до методичної рефлексії. Після виконання завдань студенти мають не лише засвоїти мовний матеріал, а й осмислити, чому саме такий тип роботи є ефективним, які труднощі він допомагає подолати, як його можна адаптувати для різних вікових груп і рівнів володіння мовою. Наприклад, після вправи на порівняння англійських і німецьких слів доцільно обговорити зі студентами, які слова є «прозорими», які можуть бути хибними друзями перекладача, які завдання можна запропонувати учням для запобігання інтерференції. Така рефлексія безпосередньо сприяє розвитку професійної компетентності майбутнього педагога.

Цифрові ресурси відкривають додаткові можливості для реалізації плюрилінгвального підходу. Онлайн-словники, корпуси, навчальні платформи, інтерактивні вправи, відеоресурси, електронні картки, інструменти штучного інтелекту можуть допомогти студентам порівнювати мовні явища, перевіряти значення слів, аналізувати приклади вживання, створювати власні навчальні матеріали. Водночас цифрові інструменти потребують методично обґрунтованого використання. Викладач має навчати студентів критично оцінювати результати автоматичного перекладу, перевіряти інформацію в надійних джерелах, розрізняти буквальний і контекстуальний переклад, свідомо працювати з мовними ресурсами.

Застосування плюрилінгвального підходу є особливо доречним у межах дисципліни «Друга іноземна мова», де німецька мова вивчається після англійської. У такому курсі доцільно системно вводити елементи зіставного аналізу, наприклад: «англійська — німецька лексика», «порядок слів у простому реченні», «питальні конструкції», «модальні дієслова», «академічна лексика», «мовленнєвий етикет». Такі мікроблоки не повинні замінювати основний зміст заняття, але мають виконувати функцію методичної опори, яка допомагає студентам швидше й усвідомленіше засвоювати німецьку мову.

У межах дисципліни «Іноземна мова» плюрилінгвальний підхід може використовуватися для розвитку загальної іншомовної комунікативної компетентності, формування вмінь порівнювати мовні системи, використовувати мовні стратегії та осмислювати власний досвід навчання. У межах дисципліни «Країнознавство німецькомовних країн» цей підхід дає змогу поєднати мовну, міжкультурну й професійну підготовку. Наприклад, студенти можуть порівнювати культурні реалії німецькомовних країн та англійськомовного світу, аналізувати терміни, пов'язані з освітою, політикою, культурою, суспільним життям, готувати двомовні або багатомовні глосарії, створювати презентації й дискусійні завдання.

Практична реалізація плюрилінгвального підходу може передбачати такі типи завдань: зіставлення англійських і німецьких лексем; визначення спільних і відмінних граматичних ознак; пошук інтернаціоналізмів у тексті; робота з хибними друзями перекладача; укладання тематичних глосаріїв; порівняння мовленнєвих кліше в англійській і німецькій мовах; створення діалогів на основі міжмовних опор; переклад із коментарем; аналіз помилок, зумовлених інтерференцією; підготовка мініпроектів про мовні та культурні паралелі. Важливо, щоб ці завдання мали не лише тренувальний, а й комунікативний характер.

Наприклад, під час опрацювання теми «Знайомство і представлення себе» студентам можна запропонувати порівняти англійські й німецькі фрази самопрезентації, визначити спільні комунікативні функції, а потім створити власний діалог німецькою мовою. Під час теми «Університет і навчання» доцільно порівняти академічну лексику англійської та німецької мов, обговорити відмінності в освітніх системах, підготувати коротке повідомлення про власну спеціальність. Під час теми «Подорожі та міжкультурна комунікація» студенти можуть аналізувати типові мовленнєві ситуації в різних культурних контекстах і добирати адекватні мовні засоби.

Окремої уваги потребує питання мотивації. Для багатьох студентів німецька мова як друга іноземна може здаватися складнішою через граматичну систему, артиклі, відмінювання, порядок слів. Плюрилінгвальний підхід допомагає зменшити відчуття труднощів, оскільки демонструє, що студенти вже мають мовний ресурс, який можна використати. Усвідомлення того, що знання англійської мови допомагає вивчати німецьку, позитивно впливає на впевненість здобувачів освіти й підсилює їхню готовність до активної мовленнєвої діяльності [4; 5].

Водночас ефективність плюрилінгвального підходу залежить від професійної майстерності викладача. Недостатньо спонтанно згадувати англійські відповідники окремих німецьких слів. Потрібна системна методична організація: добір релевантних мовних явищ для порівняння, поступове ускладнення завдань, попередження типових помилок, розвиток рефлексії, використання комунікативного контексту. Викладач має чітко розуміти, коли зіставлення мов допомагає, а коли воно може призвести до плутанини. Саме тому підготовка майбутніх учителів має включати ознайомлення з основами багатомовної та третинної мовної дидактики.

Отже, плюрилінгвальний підхід у навчанні німецької мови як другої іноземної є важливим чинником підвищення ефективності освітнього процесу та розвитку професійної компетентності майбутніх учителів. Він дає змогу активізувати попередній мовний досвід студентів, формувати міжмовну свідомість, розвивати навчальну автономію, підвищувати мотивацію й забезпечувати глибше засвоєння німецької мови. Особливо цінним є те, що цей підхід поєднує мовну, методичну й міжкультурну підготовку, що відповідає сучасним вимогам до професійної освіти педагогів.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Плюрилінгвальний підхід до навчання німецької мови як другої іноземної доцільно розглядати як ефективний методичний інструмент у системі професійної підготовки майбутніх учителів. Його реалізація сприяє свідомому використанню попереднього мовного досвіду, розвитку міжмовного трансферу, формуванню мовної рефлексії, комунікативної компетентності та професійної готовності до викладання іноземних мов. Найбільш продуктивними є завдання на зіставлення мовних явищ, роботу з інтернаціональною лексикою, аналіз хибних друзів перекладача, формування навчальних стратегій, використання автентичних матеріалів і цифрових ресурсів. Перспективи подальших досліджень убачаємо в розробленні системи вправ для навчання німецької мови як другої іноземної після англійської, створенні методичних рекомендацій для викладачів і дослідженні впливу плюрилінгвального підходу на мотивацію та навчальні результати здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. 278 p.

2. Ballweg S. Deutsch lernen nach und mit Englisch: „Haus ist ja wie house“. Goethe-Institut. URL: Goethe-Institut, рубрика Sprache / Magazin.

3. Hufeisen B., Neuner G. Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch. Europäisches Fremdsprachenzentrum des Europarats; Goethe-Institut Inter Nationes. Graz; München, 2003.

4. Goethe-Institut. Deutsch als zweite Fremdsprache nach Englisch: Sprachlernerfahrung nutzen. Goethe-Institut, 2021.

5. Goethe-Institut. Deutsch nach Englisch: Wenn mehr doch besser ist. Goethe-Institut Italien.

6. Goethe-Institut. Anbindung des Sprachunterrichts an den Gemeinsamen europäischen Referenzrahmen für Sprachen: Handbuch. Goethe-Institut, 2024.

7. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

8. Редько В. Г. Дидактичні та методичні засади компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти. Київ: Педагогічна думка, 2017.

Івашина Людмила,
Суми

НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

У статті розглядається навчання впродовж життя як ключовий чинник забезпечення професійної мобільності сучасного педагога. Проаналізовано роль самоосвіти, підвищення кваліфікації, участі в професійних спільнотах і використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійних компетентностей педагога. Наголошено, що навчання впродовж життя сприяє адаптивності, конкурентоспроможності та професійній самореалізації вчителя. Визначено, що безперервний розвиток є необхідною умовою ефективної педагогічної діяльності в умовах сучасних освітніх викликів.

Ключові слова: навчання впродовж життя, професійна мобільність, педагог, безперервна освіта, професійний розвиток, компетентність, самоосвіта, цифрова компетентність, підвищення кваліфікації.

Постановка проблеми. Сучасні суспільні трансформації, розвиток цифрових технологій та постійне оновлення освітніх стандартів зумовлюють необхідність безперервного професійного вдосконалення педагогів. У таких умовах навчання впродовж життя стає важливою складовою професійної діяльності вчителя, забезпечуючи його здатність адаптуватися до нових викликів, ефективно реагувати на зміни в освітньому середовищі та підтримувати високий рівень професійної компетентності.

Професійна мобільність сучасного педагога передбачає готовність до освоєння нових знань, технологій і методик навчання, а також здатність швидко пристосовуватися до змін у змісті освіти та вимогах ринку праці. Саме навчання впродовж життя створює умови для постійного розвитку професійних компетентностей, формування гнучкого мислення та готовності до інноваційної діяльності.

Мета статті – обґрунтувати навчання впродовж життя як основа професійної мобільності сучасного педагога.